

Nade wszystko należy pamiętać o dostosowaniu otoczenia i przedmiotów codziennego użytku do wzrostu tych osób. W żadnym wypadku nie należy głaskać po głowie osób niskiego wzrostu. W rozmowie należy zachowywać się naturalnie, jeżeli jest to możliwe korzystać z krzeseł, zaniżonych podestów, po to, aby umożliwić kontakt wzrokowy z osobą niskiego wzrostu lub rozmawiać z pewnej odległości.

W wyniku uszkodzenia centralnego układu nerwowego mamy coraz więcej osób z porażeniem mózgowym. Osoby powyższe mają trudności z nawiązaniem kontaktu i z ruchem. Jeżeli prowadzimy rozmowy, realizujemy je tak, jakbyśmy rozmawiali z kimkolwiek innym. Często w funkcjonowaniu społecznym obserwujemy osobę, która wydawać się może, że jest pijana, chora lub wymaga natychmiastowej pomocy medycznej, może mieć porażenie mózgowie lub posiadać inny rodzaj niepełnosprawności. Wówczas zanim podejmiemy jakieś działania upewnijmy się z kim mamy do czynienia, aby nie wyrządzić krzywdy napotkanej osobie.

Nasza nieporadność społeczna i wiedza o niepełnosprawności nie jest najlepsza. A przecież społeczeństwo obywatelskie wymaga od nas prawidłowego podejścia do tych niezwykle istotnych i wcale nie pojedynczych przypadków. Często mam okazję obserwować negatywne zachowania względem osób z zespołem Tourette'a, czy osób o odmiennym wyglądzie. Zastanawiam się skąd bierze się tyle znieczulicy i obojętności zwłaszcza u ludzi młodych. Tłumaczę sobie ten fakt ich niewiedzą. Lecz czy jest to jedyne uzasadnienie? Warto zadać sobie pytanie:

gdzie są wychowawcy, rodzice i opiekunowie, instytucje, także prowadzący kształcenie w tym zakresie? Czy aby nie należy o problemie mówić i przenosić go do funkcjonowania społecznego na ulicy?

Otóż, osoby z zespołem Tourette'a mogą wydawać dźwięki lub wykonywać gesty, tiki, których nie są w stanie kontrolować. Niewiele osób jest z zachowaniem mimowolnym o charakterze przekleństw, obelg lub nieprzyzwoitych słów. Jeżeli mamy do czynienia z wyżej wymienionymi, należy zachować spokój oraz starać się nie reagować w ich pierwszej fazie, która mija, a następnie rozpocząć się spokojne kontynuowanie rozmowy. Reakcja atakowania u osób z zespołem Tourette'a może się nasilać jak również powracać w trakcie rozmowy. Należy pamiętać o zachowaniu spokoju, przyjaznym nastawieniu do tej osoby, w żadnym wypadku nie popędzać jej oraz nie atakować.

Problem odmienności jest trudnym zachowaniem w funkcjonowaniu społecznym, pomimo rozumienia tolerancji, obycia kulturowego nasze zachowania są często niewłaściwe. Chętnie przyglądamy się osobom z różnymi deformacjami twarzowymi, zmianami skórными, osobom o niskim i niesamowitym wzroście. Takie naznaczenie tych osób sprawia, że czują się źle, często odbierają nasze spotkania jako tych, którzy nie akceptują ich i odrzucają. Tak niewiele jest do zrobienia z naszej strony, żeby się do tych osób uśmiechnąć, nawiązać dialog, po prostu pozytywnie przełamać się do ich wyglądu. Jeżeli sytuacja temu sprzyja należy jako pierwszy rozpocząć rozmowę lub wykonać inny gest w ich stronę. Wówczas osoby te zaakceptują

naszą obecność i poczują się pewniej w naszym towarzystwie. Danie poczucia bezpieczeństwa osobom z dysfunkcjami jest ważną potrzebą w ich niełatwym funkcjonowaniu społecznym. Jest to zaledwie pierwsza część porad praktycznych. Kolejnymi zajmę się w następnych wydaniach, do których Państwa już serdecznie zachęcam.

Zygmunt Fryczek

